

Sygn. akt II UK 711/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z wniosku H. P.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 listopada 2016 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 czerwca 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2015 r., III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...), na skutek apelacji wnioskodawcy H. P., w sprawie o prawo do emerytury, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 czerwca 2014 r. jak i poprzedzającą go decyzję pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 10 kwietnia 2014 r. w ten sposób że (pkt I) przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 marca 2014 r., nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt II). Po uzupełnieniu postępowania dowodowego, Sąd drugiej instancji zaliczył do okresu pracy w szczególnych warunkach okres odbywania zasadniczej służby wojskowej od dnia 25 października 1974 r. do dnia 7 października 1976 r. wobec treści art. 108 jak i art. 120 ust. 1 (w brzmieniu obowiązującym w powyższym okresie) ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony

Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r., poz. 1534 ze zm.), powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2014 r., I UK 442/13, (niepublikowany), w którego tezie wskazano, że czas zasadniczej służby wojskowej zalicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.), także wtedy, gdy żołnierz przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej nie był zatrudniony, ale po zwolnieniu z tej służby w ciągu 30 dni podjął zatrudnienie i pracował w szczególnych warunkach pracy.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik organu rentowego i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz w związku z art. 108 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (w brzmieniu obowiązującym w okresie od października 1974 r. do października 1976 r.) i obecnie obowiązującym art. 120 tej ustawy oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968 r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz.U. Nr 44, poz. 318 ze zm.), polegające na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji, iż „do stażu pracy w szczególnych warunkach zaliczony został okres odbywania służby wojskowej, (...), pomimo że wnioskodawca przed podjęciem służby wojskowej nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach, a uprawnienia do kierowania pojazdami ciężarowymi o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony - prawo jazdy C, CE - uzyskał dopiero po ukończeniu służby wojskowej i powrocie do zatrudnienia w dniu 20 października 1976 r.”. Pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie apelacji wnioskodawcy, ewentualnie uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do rozpoznania, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na potrzebę wykładni przepisów prawa „z uwagi na fakt iż stosowanie wskazanych przepisów budzi nadal poważne wątpliwości zarówno przed organami stosującymi,

jak i w orzecznictwie sądów różnych szczebli, z czego wynika potrzeba rozstrzygnięcia wątpliwości w zakresie wykładni tychże przepisów". Ponadto wskazano, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne lub istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, LEX nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r.,

I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5). Należy zatem wskazać, powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 25 lutego 2010 r., II UK 219/09 (niepublikowany), że zaliczeniu do okresu pracy w warunkach szczególnych podlega okres służby wojskowej, gdyż zgodnie z art. 108 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (w brzmieniu pierwotnym), do okresu zatrudnienia wlicza się w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, okres odbywania służby wojskowej, jeżeli po jej odbyciu pracownik w ciągu trzydziestu dni podjął zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2014 r., I UK 442/13, przyjęto, że okres zasadniczej służby wojskowej zalicza się do okresu pracy wymaganego do nabycia emerytury w niższym wieku emerytalnym także wtedy, gdy, żołnierz przed powołaniem do zasadniczej służby wojskowej nie był zatrudniony, ale po zwolnieniu z tej służby w ciągu 30 dni podjął zatrudnienie i pracował w szczególnych warunkach pracy. Należy podkreślić, że zasadą jest wliczenie okresu zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia (art. 301 k.p.). Okres służby jest bowiem okresem zaliczanym do stażu pracowniczego i od chwili tego zaliczenia stanowi z nim jedność oraz dzieli w przyszłości jego los. Problem wliczenia okresu zasadniczej służby wojskowej do okresu zatrudnienia powinien być rozstrzygnięty na podstawie przepisów obowiązujących w dacie podjęcia zatrudnienia po zakończeniu służby wojskowej. Okres służby wojskowej jest bowiem okresem zaliczanym do stażu w tym momencie i z nim „ciągniony”. Aktualnie obowiązujące (odmienne) przepisy nie mają znaczenia, bowiem zaliczenie okresu służby wojskowej nastąpiło *ex lege* w dacie podjęcia zatrudnienia po zakończeniu służby wojskowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2016 r., III PK 119/15, niepublikowany).

Wobec wskazania we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jej oczywistej zasadności, należy przypomnieć za wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2011 r., I PK 43/11 (niepublikowany), że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza możliwość oczywistej zasadności skargi, pomijając

nawet, że potrzeba wykładni przepisów prawa nie została w skardze kasacyjnej uzasadniona. Przesłanki uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawarte w pkt 1 i 4 art. 398⁹ § 1 k.p.c. wzajemnie się krzyżują i wykluczają możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zarówno z uwagi na interes publiczny (pkt 1 powołanego przepisu), jak i prywatny skarżącego (pkt 4 powołanego przepisu). Trudno sobie bowiem wyobrazić sytuację, w której wyrok jest oczywiście wadliwy a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.